

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

Հայաստանի Ավտոապահովագրողների
Բյուրոյի խորհրդի 24/12/2019թ թիվ 47-Լ
որոշմամբ

Փոփոխված է

02/03/2020թ թիվ 7-Լ որոշմամբ

30/06/2020թ թիվ 23-Լ որոշմամբ

29/12/2020թ թիվ 46-Լ որոշմամբ

26/10/2021թ թիվ 38-Լ որոշմամբ

23/12/2021թ թիվ 48-Լ որոշմամբ

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է

ՀՀ կենտրոնական բանկում
« » -----ի 2022թ

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ

_____ Մարտին Գալստյան

Հայաստանի Ավտոապահովագրողների
Բյուրոյի խորհրդի նախագահ

_____ Ներսես Երիցյան

ԿԱՆՈՆՆԵՐ RL 1-003

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՎՏՈԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ԲՅՈՒՐՈՅԻ

(ԱՊՊԱ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐԻ ԵՎ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՂ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ)

Հավելված 4.1

«ԱՊՊԱ ոլորտում փորձագետների և վերանորոգող կազմակերպությունների որակավորման» RL 1-003 կանոնների

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

ԱՇԽԱՏՈՂԻ՝ ՈՐՊԵՍ ԱՊՊԱ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՎՆԱՍՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԵՏԻ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Ստորագրման վայրը

Ստորագրման ամսաթիվը

«_____» _____ (այսուհետ՝ գործատու), ի դեմս _____, ով գործում է _____ հիման վրա, մի կողմից, և _____-ը (այսուհետ՝ աշխատող), մյուս կողմից (այսուհետ՝ գործատուն և աշխատողը միասին՝ Կողմեր), հիմք ընդունելով Կողմերի միջև _____թ. կնքված թիվ _____ աշխատանքային պայմանագիրը/_____թ. ընդունված թիվ _____ աշխատանքի ընդունման մասին անհատական իրավական ակտը¹, համաձայնության եկան հետևյալի մասին՝

1. Սույն համաձայնագրով սահմանվում են աշխատողի՝ որպես ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների փորձագետի լրացուցիչ իրավունքները և պարտականությունները՝ կարգավորելով այդ առումով կողմերի փոխհարաբերությունները, սահմանելով նաև աշխատողի նկատմամբ երրորդ անձանց իրավունքները:

2. Որպես ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների փորձագետ՝ աշխատողը պարտավոր է՝

2.1. մշտապես համապատասխանել Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրոյի (այսուհետ՝ Բյուրո) կանոններով համապատասխան որակավորումն ստանալու համար սահմանված պահանջներին,

2.2. պատշաճ տիրապետել ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների գնահատման փորձաքննության ոլորտը կարգավորող՝ Բյուրոյի խորհրդի հաստատած կանոններով սահմանված կարգին և մեթոդաբանությանը, ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների գնահատման փորձաքննություններին վերաբերող այլ կարգավորումներին, որոնք հրապարակված են Բյուրոյի www.appa.am ինտերնետային կայքում,

2.3. փորձաքննություն իրականացնել միայն այն դեպքում, երբ առկա են Բյուրոյի կանոններով և սույն համաձայնագրով նախատեսված՝ փորձաքննության իրականացումը

¹ Ընտրվում և ներառվում է միայն կիրառելի տարբերակը:

թույլատրող պայմանները և բացակայում են արգելող պայմանները, հակառակ դեպքում՝ հրաժարվել փորձաքննության իրականացումից,

2.4. փորձաքննության իրականացման գործընթացում անվերապահորեն առաջնորդվել օրենքով և ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների գնահատման փորձաքննության ոլորտը կարգավորող՝ Բյուրոյի խորհրդի հաստատած կանոններով սահմանված կարգով և մեթոդաբանությամբ, ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների գնահատման փորձաքննություններին վերաբերող այլ կարգավորումներով: Ընդ որում, աշխատողը սույն կետով նախատեսված պարտականությունը կրում է ինչպես ապահովագրողների և Բյուրոյի, այնպես էլ ՀՀ դատարանների և ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից ԱՊՊԱ ոլորտում պատվիրված փորձաքննությունների իրականացման և ցանկացած այլ տիպի բանավոր կամ գրավոր կարծիքի տրամադրման գործընթացում,

2.5. փորձաքննություն (վնասված գույքի փորձաքննության համար նախնական զննություն (այսուհետ՝ նախնական զննություն)) իրականացնել բացառապես Բյուրոյի կանոններով սահմանված ձևով տրված պատվերների հիման վրա,

2.6. ապահովել գործատուի կողմից տրամադրված և պատվերի կատարման ընթացքում ձեռք բերված փաստաթղթերի ու այլ նյութերի, ինչպես նաև իր օգտագործմանը հանձնված առարկաների պահպանվածությունը,

2.7. առանց գործատուի համաձայնության չիրականացնել փորձաքննության իրականացման հետ կապված քննարկումներ, ճշտումներ և ցանկացած պարզաբանումներ տուժողի, նրա ներկայացուցչի կամ իրավահաջորդի, ապահովադրի կամ ապահովագրված անձի հետ: Սույն կետը չի կարող մեկնաբանվել իբրև պատահարի արդյունքում առաջացած վնասների վերաբերյալ կողմնակալ կամ ոչ օբյեկտիվ եզրակացություն տրամադրելու՝ աշխատողի պարտականություն կամ նման եզրակացություն տրամադրելու պահանջ ներկայացնելու՝ գործատուի իրավունք,

2.8. փորձաքննությունների իրականացման ընթացքում իրեն հայտնի դարձած՝ բանկային, ապահովագրական, առևտրային, բժշկական կամ այլ գաղտնիք, անձնական տվյալներ պարունակող կամ ցանկացած այլ տեղեկությունները, փաստաթղթերը, էլեկտրոնային ֆայլերը օգտագործել բացառապես իր աշխատանքային պարտականությունների իրականացման նպատակով՝ ՀՀ օրենսդրությանը և գործատուի իրավական ակտերին համապատասխան, ինչպես նաև երբևէ չհրապարակել կամ երրորդ անձանց չփոխանցել կամ որևէ այլ կերպ երրորդ անձանց հասանելի չդարձնել այդ տեղեկությունները, փաստաթղթերը և էլեկտրոնային ֆայլերը՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի,

2.9. փորձաքննությունները (նախնական զննությունները) իրականացնել համապատասխան տեխնոլոգիաների համաձայն՝ ապահովելով փորձաքննությունների (նախնական զննությունների) արդյունքների ճշտությունը,

2.10. փորձագիտական եզրակացությունները (վնասված գույքի փորձաքննության համար նախնական զննության ակտերը) կազմել, դրանց արդյունքների (անհնարինության) ծանուցումները գործատուին իրականացնել Բյուրոյի կանոններով սահմանված ժամկետներում և ձևերով,

2.11. գործատուի և (կամ) Բյուրոյի պահանջով ցանկացած պահի տրամադրել փորձագիտական եզրակացությունները (վնասված գույքի փորձաքննության համար նախնական զննության ակտերը) և գործընթացներին վերաբերող փաստաթղթեր և հիմնավորումներ,

2.12. իր կողմից կատարված փորձաքննության գծով նշանակված լրացուցիչ, կրկնակի փորձաքննությունների գործընթացներում, Բյուրոյի ստուգիչ փորձաքննություններում, Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից նշանակված փորձաքննությունների գործընթացում, դրա հետ կապված վարչական և դատական վարույթներում ցանկացած շահագրգիռ անձի համապատասխան պահանջի առկայությամբ մասնակցել և հիմնավորել իր կողմից գնահատված վնասի մեծությունը և գնահատման ընտրված մեթոդաբանությունը,

2.13. փորձաքննություններ (նախնական զննություններ) կատարել Հայաստանի Հանրապետության և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում տեղի ունեցած պատահարների վերաբերյալ՝ անկախ գնահատման ենթակա գույքի գտնվելու վայրից: Ընդ որում՝ սույն կետը չի կարող մեկնաբանվել որպես գործատուի կողմից իր աշխատողի համար աշխատանքային պարտականությունները պատշաճ կատարելու համար անհրաժեշտ պայմանների (գործուղման հետ կապված, ինչպես նաև անհրաժեշտության դեպքում՝ փորձաքննության իրականացման հետ կապված այլ լրացուցիչ ծախսերի վճարում (հատուցում) և այլն) ապահովման պարտականությունից ազատում,

2.14. լիակատար նյութական պատասխանատվության սկզբունքով հատուցել Բյուրոյի կանոններով, ինչպես նաև սույն համաձայնագրով իր գործունեությանը ներկայացված պահանջների չպահպանման հետևանքով գործատուին կամ այլ անձանց պատճառված վնասները: Ընդ որում, աշխատողն ընդունում է, որ սույն ենթակետով նախատեսված վնասների հատուցման պարտավորությունն առանց լրացուցիչ ապացուցման համարվում է առկա այն դեպքերում, երբ ա) Բյուրոյի կանոններով սահմանված կարգով **իրականացված ստուգիչ փորձաքննության արդյունքում** հաստատվել է աշխատողի կողմից կազմված փորձագիտական եզրակացությամբ թույլ տրված այնպիսի շեղումը, որի **դեպքում, համաձայն Բյուրոյի կանոնների, հաստատված է համարվում փորձագետի կողմից Բյուրոյի կանոններով սահմանված մեթոդաբանության խախտումը** համար— Բյուրոյի— կողմից **աշխատողի նկատմամբ կիրառվել է համապատասխան պատասխանատվության միջոց, բացառությամբ, եթե տվյալ եզրակացության հավաստիությունը հաստատվել է օրինական**

ուժի մեջ մտած դատական ակտով, կամ ք) օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով անվավեր է ճանաչվել աշխատողի կողմից կազմված փորձագիտական եզրակացությունը կամ հավաստի են համարվել այնպիսի փորձաքննության արդյունքները, որոնք շեղվում են աշխատողի կողմից կազմված փորձագիտական եզրակացությունից այն չափով, որը ստուգիչ փորձաքննությամբ հաստատվելու դեպքում, համաձայն Բյուրոյի կանոնների, հաստատված կհամարվեր աշխատողի կողմից Բյուրոյի կանոններով սահմանված մեթոդաբանության խախտումը: Սույն ենթակետի 2-րդ նախադասությամբ նախատեսված հատուցման ենթակա վնասը՝

2.14.1. հաշվարկվում է՝ ելնելով այն հանգամանքից, թե աշխատողի կողմից կազմված փորձագիտական եզրակացությունը հատուցման որոշման հիմքում չդրվելու դեպքում ինչ չափի պարտավորությունից կազատվեր կամ ինչ չափի իրավունք ձեռք կբերեր հատուցման գործընթացի մասնակիցը, եթե օրենքի և Բյուրոյի կանոնների ուժով ապահովագրական հատուցումն իրականացվել է աշխատողի կազմած եզրակացության հիման վրա,

2.14.2. կազմում է կրկնակի փորձաքննության անցկացման համար վճարված գումարը, եթե ապահովագրական հատուցումն իրականացվել է իր կողմից տրված փորձագիտական եզրակացության բողոքարկման արդյունքում նշանակված կրկնակի փորձաքննության արդյունքների հիման վրա,

2.14.2.2.14.3. ներառում է նաև ստուգիչ փորձաքննության անցկացման համար համապատասխան փորձագետին (կոլեգիալ մարմնին) վճարված (վճարման ենթակա) գումարը:

2.15. մշտապես ունենանալ սույն համաձայնագրի 2.14-րդ կետով նախատեսված պատասխանատվության ռիսկը ծածկող ապահովագրության պայմանագիր (պայմանագրեր), որով որպես մեկ ապահովագրական պատահարի (մեկ փորձագիտական եզրակացությամբ պատճառված վնասի) համար ապահովագրական գումարի չափ սահմանված է առնվազն ԱՊՊԱ պատահարի հետևանքով մեկ տուժողի գույքին պատճառված վնասների գծով վճարման ենթակա առավելագույն հատուցման չափը:

3. Փորձաքննության անցկացման (փորձագիտական եզրակացության) տրամադրման) կամ նախնական զննության անցկացման (վնասված գույքի փորձաքննության համար նախնական զննության ակտ) տրամադրելու կամ անհնարինության վերաբերյալ ծանուցելու՝ սույն համաձայնագրով սահմանված ժամկետների խախտման դեպքում աշխատողը պարտավոր է գործատուի պահանջով գրոծատուին վճարել տույժ՝ այն չափով, որ չափով համապատասխան ժամկետների խախտման համար տույժ վճարելու պահանջ ներկայացնելու Բյուրոյի կանոններով նախատեսված իրավունք է ձեռք բերում ապահովագրական հատուցում վճարելու վերաբերյալ դիմում ներկայացրած անձը: Սույն համաձայնագրի ստորագրմամբ աշխատողն իր համաձայնությունն է տրամադրում առ այն, որպեսզի իր կողմից թույլ տրված

այլ խախտումների համար Բյուրոյի կանոններով սահմանվեն այլ տուժանքների վճարման պարտավորություններ՝ պարտավորվելով սահմանված կարգով վճարել դրանք:

4. Սույն համաձայնագրի ստորագրմամբ աշխատողն իր համաձայնությունն է տրամադրում առ այն, որպեսզի Բյուրոյի կանոններով սահմանված պահանջներին իր համապատասխանությունը՝ ներառյալ իր որակավորման համար դիմումին կից ներկայացված փաստաթղթերի և տեղեկությունների հավաստիությունը, ինչպես նաև իր կողմից Բյուրոյի կանոններով սահմանված պարտականությունների պահպանումն ստուգելու նպատակով Բյուրոն կամ ՀՀ կենտրոնական բանկն իրականացնի իր կանոններով սահմանված վերահսկողական միջոցառումներ՝ ներառյալ իր մոտ ստուգումներ և ուսումնասիրություններ և այլ անձանցից ու մարմիններից ստանա իր վերաբերյալ տեղեկություններ և փաստաթղթեր:

5. Սույն համաձայնագրի ստորագրմամբ աշխատողն իր համաձայնությունն է տրամադրում առ այն, որպեսզի Բյուրոյի կանոններով նախատեսված դեպքերում և կարգով Բյուրոյի կողմից իր նկատմամբ կիրառվեն Բյուրոյի կանոններով նախատեսված կարգապահական պատասխանատվության (ներառյալ՝ ֆինանսական բնույթի) միջոցներ՝ պարտավորվելով սահմանված կարգով կրել դրանք (ներառյալ՝ Բյուրոյին վճարել սահմանված տուժանքները):

6. Սույն համաձայնագիրը հանդիսանում է Կողմերի միջև _____թ. կնքված թիվ _____ աշխատանքային պայմանագրի/ _____թ. ընդունված թիվ _____ աշխատանքի ընդունման մասին անհատական իրավական ակտի² հավելյալ և անբաժանելի մասը: Ընդ որում, սույն կետում նշված աշխատանքային պայմանագրում/աշխատանքի ընդունման մասին անհատական իրավական ակտում³ (դրա փոփոխություններում և/կամ լրացումներում) սույն համաձայնագրով սահմանված պայմաններին հակասող կամ աշխատողի՝ սույն համաձայնագրով սահմանված պարտականությունների կատարմանը կամ իրականացմանը խոչընդոտող այլ պայմաններ նախատեսված լինելու դեպքում այդ պայմանները սույն համաձայնագրին հակասող (խոչընդոտող) մասով չեն գործում, գործում են սույն համաձայնագրով սահմանված պայմանները:

7. Սույն համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում ստորագրման պահից և գործում է աշխատողի՝ որպես գործատուի՝ ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների փորձագետ հանդիսանալու ողջ ժամանակահատվածում: Սույն համաձայնագրի գործողությունը դադարում է նաև օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով: Ընդ որում, աշխատանքային հարաբերությունները դադարելու դեպքում չի դադարում աշխատողի՝ սույն լրացուցիչ համաձայնագրի 2.8-րդ կետով նախատեսված պարտականությունը, որը գործում է

² Ընտրվում և ներառվում է միայն կիրառելի տարբերակը:

³ Ընտրվում և ներառվում է միայն կիրառելի տարբերակը:

անժամկետ: Աշխատողը հայտնում է իր անվերապահ և անհետկանչելի համաձայնությունը, որ այդ պարտականությունը գործում է անորոշ ժամկետով:

8. Սույն համաձայնագիրը կազմված է հայերենով, 2 (երկու) օրինակից, որոնք ունեն հավասար իրավաբանական ուժ: Յուրաքանչյուր կողմին տրվում է սույն համաձայնագրի մեկական օրինակ:

9. Կողմերի հասցեները, այլ վավերապայմանները և ստորագրությունները:

Գործատու

Աշխատող

Տվյալները, ստորագրությունը

Տվյալները, ստորագրությունը

Հավելված 4.2

«ԱՊՊԱ ոլորտում փորձագետների և վերանորոգող կազմակերպությունների որակավորման» RL 1-003 կանոնների

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

ԿԱՏԱՐՈՂԻ՝ ՈՐՊԵՍ ԱՊՊԱ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՎՆԱՍՆԵՐԻ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁ/ԱՆՀԱՏ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԵՐ ՓՈՐՁԱԳԵՏԻ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Ստորագրման վայրը

Ստորագրման ամսաթիվը

«_____» _____ (այսուհետ՝ պատվիրատու),
ի դեմս _____-ի, ով գործում է _____ հիման վրա, մի կողմից, և
_____ -ը (այսուհետ՝ կատարող), ի դեմս _____-ի, ով գործում
է _____ հիման վրա, մյուս կողմից (այսուհետ՝ պատվիրատուն և կատարողը
միասին՝ Կողմեր), հիմք ընդունելով Կողմերի միջև _____թ. կնքված թիվ _____
պայմանագիրը, համաձայնության եկան հետևյալի մասին՝

1. Սույն համաձայնագրով սահմանվում են կատարողի՝ որպես ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների իրավաբանական անձ/անհատ ձեռնարկատեր փորձագետի լրացուցիչ իրավունքները և պարտականությունները՝ կարգավորելով այդ առումով կողմերի փոխհարաբերությունները, սահմանելով նաև կատարողի նկատմամբ երրորդ անձանց իրավունքները:

2. Որպես ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների իրավաբանական անձ/անհատ ձեռնարկատեր փորձագետ՝ կատարողը պարտավոր է՝

2.1. մշտապես համապատասխանել Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրոյի (այսուհետ՝ Բյուրո) կանոններով համապատասխան որակավորումն ստանալու համար սահմանված պահանջներին,

2.2. ապահովել փորձաքննություն իրականացնող իր համապատասխան քանակի աշխատողների մշտական համապատասխանությունը Բյուրոյի կանոններով համապատասխան որակավորումն ստանալու համար սահմանված պահանջներին, փորձաքննության իրականացումը չհանձնարարել իր այն աշխատողներին, որոնք փոխկապակցված են պատվիրված փորձաքննությանը որևէ առնչություն ունեցող անձի հետ (վնաս պատճառած ավտոտրանսպորտային միջոցի վարորդ կամ սեփականատեր, տուժող, պատվիրատու և այլն),

2.3. պատշաճ տիրապետել ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների գնահատման փորձաքննության ոլորտը կարգավորող՝ Բյուրոյի խորհրդի հաստատած կանոններով սահմանված կարգին և մեթոդաբանության, ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների գնահատման փորձաքննություններին վերաբերող այլ կարգավորումներին, որոնք հրապարակված են Բյուրոյի www.appa.am ինտերնետային կայքում,

2.4. փորձաքննությունները (վնասված գույքի փորձաքննության համար նախնական զննությունները (այսուհետ՝ նախնական զննություն)) իրականացնել անձամբ, դրանց կատարումը հանձնարարել միայն Բյուրոյի կանոններով նախատեսված համապատասխան որակավորում ունեցող այն աշխատողներին, որոնց մոտ առկա է Բյուրոյի կանոններով և սույն համաձայնագրով նախատեսված՝ փորձաքննության իրականացումը թույլատրող պայմանները և բացակայում են արգելող պայմանները,

2.5. փորձաքննություն իրականացնել միայն այն դեպքում, երբ առկա են Բյուրոյի կանոններով և սույն համաձայնագրով նախատեսված՝ փորձաքննության իրականացումը թույլատրող պայմանները և բացակայում են արգելող պայմանները, հակառակ դեպքում՝ հրաժարվել փորձաքննության իրականացումից,

2.6. փորձաքննության իրականացման գործընթացում անվերապահորեն առաջնորդվել օրենքով և ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների գնահատման փորձաքննության ոլորտը կարգավորող՝ Բյուրոյի խորհրդի հաստատած կանոններով սահմանված կարգով և մեթոդաբանությամբ, ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների գնահատման փորձաքննություններին վերաբերող այլ կարգավորումներով: Ընդ որում, կատարողը սույն կետով նախատեսված պարտականությունը կրում է ինչպես ապահովագրողների և Բյուրոյի, այնպես էլ ՀՀ դատարանների և ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից ԱՊՊԱ ոլորտում պատվիրված փորձաքննությունների իրականացման և ցանկացած այլ տիպի բանավոր կամ գրավոր կարծիքի տրամադրման գործընթացում,

2.7. փորձաքննություն (նախնական զննություն) իրականացնել բացառապես Բյուրոյի կանոններով սահմանված ձևով տրված պատվերների հիման վրա,

2.8. ապահովել պատվիրատուի կողմից տրամադրված և պատվերի կատարման ընթացքում ձեռք բերված փաստաթղթերի ու այլ նյութերի, ինչպես նաև իր օգտագործմանը հանձնված առարկաների պահպանվածությունը, անհրաժեշտության դեպքում դրանք վերադարձնել պատվիրատուին,

2.9. առանց պատվիրատուի համաձայնության չիրականացնել փորձաքննության իրականացման հետ կապված քննարկումներ, ճշտումներ և ցանկացած պարզաբանումներ տուժողի, նրա ներկայացուցչի կամ իրավահաջորդի, ապահովադրի կամ ապահովագրված անձի հետ: Սույն կետը չի կարող մեկնաբանվել իբրև պատահարի արդյունքում առաջացած վնասների վերաբերյալ կողմնակալ կամ ոչ օբյեկտիվ եզրակացություն տրամադրելու՝ կատարողի պարտականություն կամ նման եզրակացություն տրամադրելու պահանջ ներկայացնելու՝ պատվիրատուի իրավունք,

2.10. պատվիրատուի պահանջով նրան հաղորդել փորձաքննությունների (նախնական զննությունների) կատարման ընթացքի մասին բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները,

2.11. փորձաքննությունների իրականացման ընթացքում իրեն հայտնի դարձած՝ բանկային, ապահովագրական, առևտրային, բժշկական կամ այլ գաղտնիք, անձնական տվյալներ պարունակող կամ ցանկացած այլ տեղեկությունները, փաստաթղթերը, էլեկտրոնային ֆայլերը օգտագործել բացառապես պատվերով նախատեսված փորձաքննության (նախնական զննության) իրականացման նպատակով՝ ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան, ինչպես նաև երբևէ չհրապարակել կամ երրորդ անձանց չփոխանցել կամ որևէ այլ կերպ երրորդ անձանց հասանելի չդարձնել այդ տեղեկությունները, փաստաթղթերը և էլեկտրոնային ֆայլերը՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի,

2.12. փորձաքննությունները (նախնական զննությունները) իրականացնել համապատասխան տեխնոլոգիաների համաձայն՝ ապահովելով փորձաքննությունների (նախնական զննությունների) արդյունքների ճշտությունը,

2.13. փորձագիտական եզրակացությունները (վնասված գույքի փորձաքննության համար նախնական զննության ակտերը) կազմել, դրանց արդյունքների (անհնարինության) ծանուցումները պատվիրատուին իրականացնել Բյուրոյի կանոններով սահմանված ժամկետներում և ձևերով,

2.14. իր կողմից կատարված փորձաքննության գծով նշանակված լրացուցիչ, կրկնակի փորձաքննությունների գործընթացներում, Բյուրոյի ստուգիչ փորձաքննություններում, Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից նշանակված փորձաքննությունների գործընթացում, դրա հետ կապված վարչական և դատական վարույթներում ցանկացած շահագրգիռ անձի համապատասխան պահանջի առկայությամբ մասնակցել և հիմնավորել իր կողմից գնահատված վնասի մեծությունը և գնահատման ընտրված մեթոդաբանությունը,

2.15. փորձաքննություններ (նախնական զննություններ) կատարել Հայաստանի Հանրապետության և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում տեղի ունեցած պատահարների վերաբերյալ՝ անկախ գնահատման ենթակա գույքի գտնվելու վայրից,

2.16. լրիվ ծավալով պատասխանատվության սկզբունքով հատուցել Բյուրոյի կանոններով, ինչպես նաև սույն համաձայնագրով իր գործունեությանը ներկայացված պահանջների չպահպանման հետևանքով պատվիրատուին կամ այլ անձանց պատճառված վնասները: Ընդ որում, կատարողն ընդունում է, որ սույն ենթակետով նախատեսված վնասների հատուցման պարտավորությունն առանց լրացուցիչ ապացուցման համարվում է առկա այն դեպքերում, երբ ա) Բյուրոյի կանոններով սահմանված կարգով [իրականացված ստուգիչ փորձաքննության արդյունքում](#) հաստատվել է կատարողի կողմից կազմված փորձագիտական եզրակացությամբ թույլ տրված այնպիսի շեղումը, որի [դեպքում](#),

համաձայն Բյուրոյի կանոնների, հաստատված է համարվում փորձագետի կողմից Բյուրոյի կանոններով սահմանված մեթոդաբանության խախտումը համար Բյուրոյի կողմից կատարողի նկատմամբ կիրառվել է համապատասխան պատասխանատվության միջոց, բացառությամբ, եթե տվյալ եզրակացության հավաստիությունը հաստատվել է օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով, կամ ք) օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով անվավեր է ճանաչվել կատարողի կողմից կազմված փորձագիտական եզրակացությունը կամ հավաստի են համարվել այնպիսի փորձաքննության արդյունքները, որոնք շեղվում են կատարողի կողմից կազմված փորձագիտական եզրակացությունից այն չափով, որը ստուգիչ փորձաքննությամբ հաստատվելու դեպքում, համաձայն Բյուրոյի կանոնների, հաստատված կհամարվեր կատարողի կողմից Բյուրոյի կանոններով սահմանված մեթոդաբանության խախտումը: Սույն ենթակետի 2-րդ նախադասությամբ նախատեսված հատուցման ենթակա վնասը՝

2.16.1. հաշվարկվում է՝ ելնելով այն հանգամանքից, թե կատարողի կողմից կազմված փորձագիտական եզրակացությունը հատուցման որոշման հիմքում չդրվելու դեպքում ինչ չափի պարտավորությունից կազատվեր կամ ինչ չափի իրավունք ձեռք կբերեր հատուցման գործընթացի մասնակիցը, եթե օրենքի և Բյուրոյի կանոնների ուժով ապահովագրական հատուցումն իրականացվել է կատարողի կազմած եզրակացության հիման վրա,

2.16.2. կազմում է կրկնակի փորձաքննության անցկացման համար վճարված գումարը, եթե ապահովագրական հատուցումն իրականացվել է իր կողմից տրված փորձագիտական եզրակացության բողոքարկման արդյունքում նշանակված կրկնակի փորձաքննության արդյունքների հիման վրա.

2.16.2.2.16.3. ներառում է նաև ստուգիչ փորձաքննության անցկացման համար համապատասխան փորձագետին (կուլեգիալ մարմնին) վճարված (վճարման ենթակա) գումարը.:

2.17. մշտապես ունենանալ սույն համաձայնագրի 2.16-րդ կետով նախատեսված պատասխանատվության ռիսկը ծածկող ապահովագրության պայմանագիր (պայմանագրեր), որով որպես մեկ ապահովագրական պատահարի (մեկ փորձագիտական եզրակացությամբ պատճառված վնասի) համար ապահովագրական գումարի չափ սահմանված է առնվազն ԱՊՊԱ պատահարի հետևանքով մեկ տուժողի գույքին պատճառված վնասների գծով վճարման ենթակա առավելագույն հատուցման չափը:

3. Փորձաքննության անցկացման (փորձագիտական եզրակացության տրամադրման) կամ նախնական զննության անցկացման (վնասված գույքի փորձաքննության համար նախնական զննության ակտ) տրամադրելու կամ անհնարինության վերաբերյալ ծանուցելու՝ սույն համաձայնագրով սահմանված ժամկետների խախտման դեպքում կատարողը պարտավոր է պատվիրատուի պահանջով պատվիրատուին վճարել տույժ՝ այն չափով, որ չափով համապատասխան ժամկետների խախտման համար տույժ վճարելու պահանջ ներկայացնելու Բյուրոյի կանոններով

նախատեսված իրավունք է ձեռք բերում ապահովագրական հատուցում վճարելու վերաբերյալ դիմում ներկայացրած անձը: Սույն համաձայնագրի ստորագրմամբ կատարողն իր համաձայնությունն է տրամադրում առ այն, որպեսզի իր կողմից թույլ տրված այլ խախտումների համար Բյուրոյի կանոններով սահմանվեն այլ տուժանքների վճարման պարտավորություններ՝ պարտավորվելով սահմանված կարգով վճարել դրանք:

4. Սույն համաձայնագրի ստորագրմամբ կատարողն իր համաձայնությունն է տրամադրում առ այն, որպեսզի Բյուրոյի կանոններով սահմանված պահանջներին իր համապատասխանությունը՝ ներառյալ իր որակավորման համար դիմումին կից ներկայացված փաստաթղթերի և տեղեկությունների հավաստիությունը, ինչպես նաև իր կողմից Բյուրոյի կանոններով սահմանված պարտականությունների պահպանումն ստուգելու նպատակով Բյուրոն կամ ՀՀ կենտրոնական բանկն իրականացնի իր կանոններով սահմանված վերահսկողական միջոցառումներ՝ ներառյալ իր մոտ ստուգումներ և ուսումնասիրություններ և այլ անձանցից ու մարմիններից ստանա իր վերաբերյալ տեղեկություններ և փաստաթղթեր:

5. Սույն համաձայնագրի ստորագրմամբ կատարողն իր համաձայնությունն է տրամադրում առ այն, որպեսզի Բյուրոյի կանոններով նախատեսված դեպքերում և կարգով Բյուրոյի կողմից իր նկատմամբ կիրառվեն Բյուրոյի կանոններով նախատեսված կարգապահական պատասխանատվության (ներառյալ՝ ֆինանսական բնույթի) միջոցներ՝ պարտավորվելով սահմանված կարգով կրել դրանք (ներառյալ՝ Բյուրոյին վճարել սահմանված տուժանքները): Ընդ որում, սույն կետով սահմանված Բյուրոյի իրավունքները տարածվում են նաև կատարողի՝ փորձաքննություն իրականացնող աշխատողների նկատմամբ, ինչի կապակցությամբ կատարողը պարտավոր է աշխատողների հետ կնքվող պայմանագրերում ներառել Բյուրոյի այդ իրավունքների իրականացումն ապահովող դրույթ, և պատասխանատվություն է կրում այդ դրույթի չներառման և դրա հետևանքների համար:

6. Սույն համաձայնագիրը հանդիսանում է Կողմերի միջև _____թ. կնքված թիվ _____ պայմանագրի հավելյալ և անբաժանելի մասը: Ընդ որում, սույն կետում նշված պայմանագրում (դրա փոփոխություններում և/կամ լրացումներում) սույն համաձայնագրով սահմանված պայմաններին հակասող կամ կատարողի՝ սույն համաձայնագրով սահմանված պարտականությունների կատարմանը կամ իրավունքների իրականացմանը խոչընդոտող այլ պայմաններ նախատեսված լինելու դեպքում այդ պայմանները սույն համաձայնագրին հակասող (խոչընդոտող) մասով չեն գործում, գործում են սույն համաձայնագրով սահմանված պայմանները:

7. Սույն համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում ստորագրման պահից և գործում է կատարողի՝ որպես պատվիրատուի՝ ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների փորձագետ իրավաբանական անձ/անհատ ձեռնարկատեր փորձագետ հանդիսանալու ողջ ժամանակահատվածում: Սույն համաձայնագրի գործողությունը դադարում է նաև օրենքով

սահմանված դեպքերում և կարգով: Ընդ որում, սույն համաձայնագրով դադարելու դեպքում չի դադարում կատարողի՝ սույն լրացուցիչ համաձայնագրի 2.11-րդ կետով նախատեսված պարտականությունը, որը գործում է անժամկետ: Կատարողը հայտնում է իր անվերապահ և անհետկանչելի համաձայնությունը, որ այդ պարտականությունը գործում է անորոշ ժամկետով:

8. Սույն համաձայնագիրը կազմված է հայերենով, 2 (երկու) օրինակից, որոնք ունեն հավասար իրավաբանական ուժ: Յուրաքանչյուր կողմին տրվում է սույն համաձայնագրի մեկական օրինակ:

9. Կողմերի հասցեները, այլ վավերապայմանները և ստորագրությունները

Պատվիրատու

Կատարող

Տվյալները, ստորագրությունը

Տվյալները, ստորագրությունը

Հավելված 4.3

«ԱՊՊԱ ոլորտում փորձագետների և վերանորոգող կազմակերպությունների որակավորման» RL 1-003 կանոնների

ԱՊՊԱ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԵՏԻ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Սույն հավելվածով սահմանվում են ԱՊՊԱ ոլորտում իրավաբանական անձ համարվող պատճառների փորձագետի և ըստ կիրառելիության՝ ֆիզիկական անձ պատճառների փորձագետի լրացուցիչ իրավունքները և պարտականությունները՝ կարգավորելով այդ առումով պատվիրատուի և փորձագետի փոխհարաբերությունները, սահմանելով նաև փորձագետի նկատմամբ երրորդ անձանց իրավունքները:

2. ԱՊՊԱ ոլորտում իրավաբանական անձ համարվող պատճառների փորձագետը և ըստ կիրառելիության՝ ֆիզիկական անձ պատճառների փորձագետը պարտավոր է՝

1) մշտապես համապատասխանել Բյուրոյի կանոններով համապատասխան որակավորումն ստանալու համար սահմանված պահանջներին,

2) ապահովել փորձաքննություն իրականացնող իր համապատասխան քանակով աշխատողների մշտական համապատասխանությունը Բյուրոյի կանոններով համապատասխան որակավորումն ստանալու համար սահմանված պահանջներին, փորձաքննության իրականացումը չհանձնարարել իր այն աշխատողներին, որոնք փոխկապակցված են պատվիրված փորձաքննությանը որևէ առնչություն ունեցող անձի հետ (վնաս պատճառած ավտոտրանսպորտային միջոցի վարորդ կամ սեփականատեր, տուժող, պատվիրատու և այլն),

3) պատշաճ տիրապետել ԱՊՊԱ ոլորտում պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննության ոլորտը կարգավորող՝ Բյուրոյի խորհրդի հաստատած կանոններով սահմանված կարգին ու մեթոդաբանության, ԱՊՊԱ ոլորտում պատահարի առաջացման փորձաքննություններին վերաբերող այլ կարգավորումներին, որոնք հրապարակված են Բյուրոյի www.appa.am ինտերնետային կայքում,

4) փորձաքննություններն իրականացնել անձամբ, դրանց կատարումը հանձնարարել միայն Բյուրոյի կանոններով նախատեսված համապատասխան որակավորում ունեցող այն աշխատողներին, որոնց մոտ առկա է Բյուրոյի կանոններով՝ ներառյալ սույն հավելվածով նախատեսված՝ փորձաքննության իրականացումը թույլատրող պայմանները և բացակայում են արգելող պայմանները,

5) փորձաքննություն իրականացնել միայն այն դեպքում, երբ առկա են Բյուրոյի կանոններով՝ ներառյալ սույն հավելվածով նախատեսված՝ փորձաքննության իրականացումը թույլատրող պայմանները և բացակայում են արգելող պայմանները, հակառակ դեպքում՝ հրաժարվել փորձաքննության իրականացումից,

6) փորձաքննության իրականացման գործընթացում և պատվիրատուի հետ հարաբերություններում անվերապահորեն առաջնորդվել օրենքով, սույն կանոններով և ԱՊՊԱ ոլորտում պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննության ոլորտը կարգավորող՝ Բյուրոյի խորհրդի հաստատած այլ կանոններով սահմանված կարգով և մեթոդաբանությամբ, ԱՊՊԱ ոլորտում պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննություններին վերաբերող այլ կարգավորումներով: Ընդ որում, իրավաբանական անձ հանդիսացող պատճառների փորձագետը սույն կետով նախատեսված պարտականությունը կրում է ինչպես ապահովագրողների և Բյուրոյի, այնպես էլ ՀՀ դատարանների և ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից ԱՊՊԱ ոլորտում պատվիրված փորձաքննությունների իրականացման և ցանկացած այլ տիպի բանավոր կամ գրավոր կարծիքի տրամադրման գործընթացում,

7) փորձաքննություն իրականացնել բացառապես Բյուրոյի կանոններով սահմանված ձևով տրված պատվերների հիման վրա,

8) ապահովել պատվիրատուի կողմից տրամադրված և պատվերի կատարման ընթացքում ձեռք բերված փաստաթղթերի ու այլ նյութերի, ինչպես նաև իր օգտագործմանը հանձնված առարկաների պահպանվածությունը, անհրաժեշտության դեպքում դրանք վերադարձնել պատվիրատուին,

9) առանց պատվիրատուի համաձայնության չիրականացնել փորձաքննության իրականացման հետ կապված քննարկումներ, ճշտումներ և ցանկացած պարզաբանումներ տուժողի, նրա ներկայացուցչի կամ իրավահաջորդի, ապահովադրի կամ ապահովագրված անձի հետ: Սույն կետը չի կարող մեկնաբանվել իբրև պատահարի արդյունքում առաջացած պատահարի առաջացման պատճառների վերաբերյալ կողմնակալ կամ ոչ օբյեկտիվ եզրակացություն տրամադրելու՝ փորձագետի պարտականություն կամ նման եզրակացություն տրամադրելու պահանջ ներկայացնելու՝ պատվիրատուի իրավունք,

10) պատվիրատուի պահանջով նրան հաղորդել փորձաքննությունների կատարման ընթացքի մասին բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները,

11) փորձաքննությունների իրականացման ընթացքում իրեն հայտնի դարձած՝ բանկային, ապահովագրական, առևտրային, բժշկական կամ այլ գաղտնիք, անձնական տվյալներ պարունակող կամ ցանկացած այլ տեղեկությունները, փաստաթղթերը, էլեկտրոնային ֆայլերը օգտագործել բացառապես պատվերով նախատեսված փորձաքննության իրականացման նպատակով՝ ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան, ինչպես նաև երբևէ չիրապարակել կամ երրորդ անձանց չփոխանցել կամ որևէ այլ կերպ

երրորդ անձանց հասանելի չդարձնել այդ տեղեկությունները, փաստաթղթերը և էլեկտրոնային ֆայլերը՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի,

12) փորձաքննություններն իրականացնել համապատասխան տեխնոլոգիաների համաձայն՝ ապահովելով փորձաքննությունների արդյունքների ճշտությունը,

13) փորձագիտական եզրակացությունները կազմել, դրանց արդյունքների (անհնարինության) ծանուցումները պատվիրատուին իրականացնել Բյուրոյի կանոններով սահմանված ժամկետներում և ձևերով,

14) պատվիրատուի և (կամ) Բյուրոյի պահանջով ցանկացած պահի տրամադրել փորձագիտական եզրակացությունները և գործընթացներին վերաբերող փաստաթղթեր և հիմնավորումներ,

15) իր կողմից կատարված փորձաքննության գծով նշանակված լրացուցիչ, կրկնակի փորձաքննությունների գործընթացներում, Բյուրոյի ստուգիչ փորձաքննություններում, Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից նշանակված փորձաքննությունների գործընթացում, դրա հետ կապված վարչական և դատական վարույթներում ցանկացած շահագրգիռ անձի համապատասխան պահանջի առկայությամբ մասնակցել և հիմնավորել իր կողմից կատարված փորձաքննության արդյունքները և մեթոդաբանությունը,

16) փորձաքննություններ կատարել Հայաստանի Հանրապետության և Արցախի Հանրապետության տարածքում տեղի ունեցած պատահարների վերաբերյալ՝ անկախ պատահարին մասնակից ավտոտրանսպորտային միջոցների գտնվելու վայրից,

17) լրիվ ծավալով պատասխանատվության սկզբունքով հատուցել Բյուրոյի կանոններով, ինչպես նաև սույն հավելվածով իր գործունեությանը ներկայացված պահանջների չպահպանման հետևանքով պատվիրատուին կամ այլ անձանց պատճառված վնասները: Ընդ որում, փորձագետն ընդունում է, որ սույն ենթակետով նախատեսված վնասների հատուցման պարտավորությունն առանց լրացուցիչ ապացուցման համարվում է առկա այն դեպքերում, երբ ա) Բյուրոյի կանոններով սահմանված կարգով **իրականացված ստուգիչ փորձաքննության արդյունքում** հաստատվել է փորձագետի կողմից կազմված փորձագիտական եզրակացությամբ թույլ տրված այնպիսի շեղումը, որի **դեպքում, համաձայն Բյուրոյի կանոնների, հաստատված է համարվում փորձագետի կողմից Բյուրոյի կանոններով սահմանված մեթոդաբանության խախտումը** համար ~~Բյուրոյի կողմից փորձագետի նկատմամբ կիրառվել է համապատասխան պատասխանատվության միջոց, բացառությամբ, եթե տվյալ եզրակացության հավաստիությունը հաստատվել է օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով, կամ բ) օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով անվավեր է ճանաչվել փորձագետի կողմից կազմված փորձագիտական եզրակացությունը կամ հավաստի են համարվել այնպիսի փորձաքննության արդյունքները, որոնք շեղվում են փորձագետի կողմից կազմված փորձագիտական եզրակացությունից այն չափով, որը ստուգիչ փորձաքննությամբ հաստատվելու դեպքում, համաձայն Բյուրոյի կանոնների,~~

հաստատված կհամարվեր փորձագետի կողմից Բյուրոյի կանոններով սահմանված մեթոդաբանության խախտումը: Սույն ենթակետի 2-րդ նախադասությամբ նախատեսված հատուցման ենթակա վնասը՝

ա. հաշվարկվում է՝ ելնելով այն հանգամանքից, թե փորձագետի կողմից կազմված փորձագիտական եզրակացությունը հատուցման որոշման հիմքում չդրվելու դեպքում ինչ չափի պարտավորությունից կազատվեր կամ ինչ չափի իրավունք ձեռք կբերեր հատուցման գործընթացի մասնակիցը, եթե օրենքի և Բյուրոյի կանոնների ուժով ապահովագրական հատուցումն իրականացվել է փորձագետի կազմած եզրակացության հիման վրա,

բ. կազմում է կրկնակի փորձաքննության անցկացման համար վճարված գումարը, եթե ապահովագրական հատուցումն իրականացվել է իր կողմից տրված փորձագիտական եզրակացության բողոքարկման արդյունքում նշանակված կրկնակի փորձաքննության արդյունքների հիման վրա,

գ. ներառում է նաև ստուգիչ փորձաքննության անցկացման համար համապատասխան փորձագետին (կոլեգիալ մարմնին) վճարված (վճարման ենթակա) գումարը.

18) մշտապես ունենանալ սույն կետի 17)-րդ ենթակետով նախատեսված պատասխանատվության ռիսկը ծածկող ապահովագրության պայմանագիր (պայմանագրեր), որով որպես մեկ ապահովագրական պատահարի (մեկ փորձագիտական եզրակացությամբ պատճառված վնասի) համար ապահովագրական գումարի չափ սահմանված է առնվազն մեկ ԱՊՊԱ պատահարի հետևանքով բոլոր տուժողներին պատճառված բոլոր վնասների գծով վճարման ենթակա առավելագույն հատուցման չափը,

19) իրեն պատվիրված ծառայությունը համարել չմատուցված և չպահանջել դրա դիմաց վճարել, եթե իր կողմից պատվիրատուին չի տրամադրվել Բյուրոյի կանոններով սահմանված ձևին համապատասխանող փորձագիտական եզրակացություն՝ անկախ այն հանգամանքից, որ առկա են եղել փորձագիտական եզրակացություն տալու անհնարինության մասին պատասխան ներկայացնելու՝ Բյուրոյի կանոններով նախատեսված հիմքերը:

3. Փորձաքննության անցկացման (փորձագիտական եզրակացության) տրամադրման) կամ անհնարինության վերաբերյալ ծանուցելու՝ սույն հավելվածով սահմանված ժամկետների խախտման դեպքում փորձագետը պարտավոր է պատվիրատուի պահանջով պատվիրատուին վճարել տույժ՝ այն չափով, որ չափով համապատասխան ժամկետների խախտման համար տույժ վճարելու պահանջ ներկայացնելու Բյուրոյի կանոններով նախատեսված իրավունք է ձեռք բերում ապահովագրական հատուցում վճարելու վերաբերյալ դիմում ներկայացրած անձը: Փորձագետի կողմից թույլ տրված այլ խախտումների համար Բյուրոյի կանոններով կարող

են սահմանվել այլ տուժանքների վճարման պարտավորություններ, որոնք փորձագետը պարտավոր է սահմանված կարգով կատարել:

4. Բյուրոյի կանոններով սահմանված պահանջներին փորձագետի համապատասխանությունը՝ ներառյալ նրա որակավորման համար դիմումին կից ներկայացված փաստաթղթերի և տեղեկությունների հավաստիությունը, ինչպես նաև նրա կողմից Բյուրոյի կանոններով սահմանված պարտականությունների պահպանումն ստուգելու նպատակով Բյուրոն կամ ՀՀ կենտրոնական բանկը կարող են իրականացնել համապատասխան վերահսկողական միջոցառումներ՝ ներառյալ փորձագետի մոտ ստուգումներ և ուսումնասիրություններ և այլ անձանցից ու մարմիններից ստանալ փորձագետի վերաբերյալ տեղեկություններ և փաստաթղթեր:

5. Սույն հավելվածի համաձայն Բյուրոյի կանոններով նախատեսված դեպքերում և կարգով Բյուրոյի կողմից փորձագետի նկատմամբ կարող են կիրառվել Բյուրոյի կանոններով նախատեսված կարգապահական պատասխանատվության (ներառյալ՝ ֆինանսական բնույթի) միջոցներ, որոնք փորձագետը պարտավորվում է սահմանված կարգով կրել (ներառյալ՝ Բյուրոյին վճարել սահմանված տուժանքները): Ընդ որում, սույն կետով սահմանված Բյուրոյի իրավունքները տարածվում են նաև փորձագետի՝ փորձաքննություն իրականացնող աշխատողների նկատմամբ, ինչի կապակցությամբ փորձագետը պարտավոր է աշխատողների հետ կնքվող պայմանագրերում ներառել Բյուրոյի այդ իրավունքների իրականացումն ապահովող դրույթ, և պատասխանատվություն է կրում այդ դրույթի չներառման և դրա հետևանքների համար:

6. Իրավաբանական անձ համարվող պատճառների փորձագետն իրավունք ունի պատվիրատուից պահանջելու Բյուրոյի կանոնների համաձայն՝ իր կողմից տրված փորձագիտական եզրակացությունների դիմաց վճարելու սույն կանոններով նախատեսված համապատասխան գնացուցակով նախատեսված ծառայության վճարը սույն կանոններով սահմանված ժամկետում:

7. Բյուրոյի՝ իր գործունեությանը վերաբերող կանոններում փոփոխությունների կամ լրացումների հետ անհամաձայնության դեպքում փորձագետն իրավունք ունի անհամաձայնության վերաբերյալ գրավոր դիմում ներկայացնել Բյուրոյին, որի դեպքում փորձագետի որակավորումը Բյուրոյի կանոններով սահմանված կարգով դադարում է:

8. Փորձագետի հետ ձևավորվող պայմանագրային իրավահարաբերություններում սույն հավելվածով սահմանված պարտականությունների կատարմանը կամ իրավունքների իրականացմանը խոչընդոտող պայմաններ նախատեսված լինելու դեպքում այդ պայմանները սույն հավելվածին հակասող (խոչընդոտող) մասով չեն գործում, գործում են սույն հավելվածով սահմանված պայմանները:

9. Սույն հավելվածով սահմանված պահանջները գործում են փորձագետի՝ որպես ԱՊՊԱ ոլորտում պատճառների փորձագետ հանդիսանալու ողջ ժամանակահատվածում:

Ընդ որում, սույն հավելվածով սահմանված պահանջների՝ փորձագետի նկատմամբ կիրառելիությունը դադարելու դեպքում չի դադարում փորձագետի՝ սույն հավելվածի 11)-րդ ենթակետով նախատեսված պարտականությունը, որը գործում է անժամկետ: Փորձագետը որակավորում ստանալու վերաբերյալ դիմումի ստորագրմամբ հայտնում է իր անվերապահ և անհետկանչելի համաձայնությունը, որ այդ պարտականությունը գործում է անորոշ ժամկետով: